

דיון מיום 30/11/17 בבקשת התביעה למעצר הנאשם עד תום ההליכים

בפני כבוד נשיאת ביה"ד, אל"ם טלי פריד

נאשם: טוראי ג' י' ד'

תובע: סגן עידן בטונר

סנגור: סגן ליאור אטקין

רשמת: רב"ט סימה גולוב

החלטה

ביום 09/11/2017 הוגש נגד הנאשם כתב אישום המייחס לו היעדרות מן השירות שלא ברשות, וזאת למשך 37 ימים. כתב האישום מציין את מועד תחילת ההיעדרות ומועד סיומה, לצד מספר ימים שהופחתו מהמניין, לאור אישורי מחלה שהוצגו על ידי הנאשם.

מעצרו של הנאשם נקצב מעת לעת, כאשר במהלך תקופה זו הוגשה על ידי ההגנה בקשה לביטול כתב אישום, אשר נדחתה. השגה על דחיית הבקשה נדחתה אף היא. כעת, שוטחת ההגנה את טענותיה בפני בית הדין ועותרת לשחרורו של הנאשם מן המעצר.

ההגנה טוענת כי תקופת ההיעדרות המיוחסת לנאשם היא מלכתחילה קצרה, ומתקצרת עוד יותר לאור טיעוניה כדלקמן: טופס ימי מחלה נוסף, אשר לא נבחן כראוי על ידי התביעה, וחולש על הימים 19-18/9/2017, מקצר את תקופת ההיעדרות כך שתחל ביום 20/9/2017 (דה פקטו) – האישור האמור מקצר את התקופה ביום אחד בלבד שאינו נמנה – 19/9/2017). מאחר וביום 20/9/2017 חל ערב ראש השנה, הרי שאין להניח שהיה על הנאשם להתייצב ביחידה אלא לאחר תום החג והשבת – ביום 24/9/2017. ביחס לימים 24-25/9/2017 הוצג אישור ימי מחלה נוסף, כך שלמעשה, מתחילה היעדרותו של הנאשם ביום 26/9/2017.

עוד נטען, כי הנאשם התייצב ביחידתו ביום 22/10/2017. לטענתו, שהה ביחידה משך כל השבוע, אלא שחומר הראיות כולל התייחסות מאת מפקדו, ולפיה היה ביחידה עד ליום 23/10/2017 בלבד. כך או כך, סבורה ההגנה כי התייצבות זו קוטעת את רצף ההיעדרות לשתי תקופות בנות 23 ימים ו-12 ימים – תקופות אשר אין הצדקה להגיש בגין כל אחת מהן כתב אישום.

ההגנה הפנתה להוראות התביעה הצבאית הראשית בדבר אישור רצף (סעיף 62 להנחיה 2.14) וכן להק"א 31-05-13 (סעיף 53) – מהן נלמד כי מקום בו נקטע רצף ההיעדרות בהתייצבות לפרק זמן העולה על 24 שעות – יש להתייחס לכך כשתי היעדרויות נפרדות. אשר לפרק הזמן בו שהה הנאשם ביחידה, הפנה התובע להודעת דוא"ל מאת רס"ל אבי ברנס, אשר מסר כי הנאשם התייצב ביחידה ביום 22/10/2017 בשעה 19:00 ועזב אותה למחרת בשעה 14:00 לכל המאוחר. על יסוד מסמך זה טוענת התביעה כי מדובר בהתייצבות בת פחות מ 24 שעות ועל כן התקיימו התנאים לאישור רצף ההיעדרות. ההגנה הלינה כי מסמך זה, המתייחס לשעות הגעתו ועזיבתו של הנאשם את הבסיס הושג על ידי התביעה אך אתמול, ימים רבים לאחר הגשת כתב האישום ולאחר שההגנה פרשה את מלוא טענותיה בפני התביעה. לגישה יש לראות בכך ביצוע השלמת חקירה על ידי התביעה, לאחר הגשת כתב אישום ושמיעת טענות ההגנה, באופן הפוגע בהגנת הנאשם.

דיון והכרעה

חומר הראיות שנאסף מהווה תשתית ראייתית לכאורית להיעדרותו של הנאשם מן השירות הצבאי, שלא ברשות למשך 37 ימים. צודקת ההגנה כי אישור המחלה המוכר שניתן לנאשם לימים 18-19/9/2017, צריך היה להיבדק על ידי התביעה ולהביא להפחתת מניין ימי ההיעדרות. שונים הם פני הדברים באשר לימים שבין 20-24/9/2017. עם תום ימי המחלה נדרש הנאשם, ככל חייל אחר, להתייצב ביחידתו. יום 20/9/2017 איננו יום שבת אלא ערב חג ועל כן, אלא אם שוחרר ברשות על ידי מפקדיו ולא נדרש להגיע ליחידתו - היה עליו להתייצב. משלא התייצב – החלה תקופת היעדרותו. כפי שיצוין בהמשך, בשים לב לעברו המכביד של הנאשם, ועילות המעצר הקמות בעניינו – אף אם היה בדעתי לקבל את הטענה בדבר הפחתת ימי החג ממניין ימי ההיעדרות – הרי שגם בגין היעדרות קצרה יותר, קמה הצדקה למעצרו נוכח עוצמת העילות.

באשר לסוגיית אישור הרצף - ניתן להבין לליבה של ההגנה, לאחר שביססה את טיעוניה על התייצבות הנאשם למשך יותר מ 24 שעות, והבירור שערכה התביעה סיכל את הבסיס הראייתי לטענה זו. עם זאת, עסקינן בבירור שנערך לאור טענות קונקרטיות של ההגנה, והבירור אכן שופך אור על השאלה שבמחלוקת.

בשלב זה של דיון בתשתית ראייתית לכאורית, אין בידי בית הדין האפשרות, הכלים או הצורך להכריע באשר למהימנותו של המידע שמסר רס"ל ברנס – כיצד זכר את השעות, מדוע לא ערך רישום, מדוע לא תועדה התייצבותו של הנאשם בזמן אמת.

מסמך זה מצטרף למכלול הראיות ומהווה בסיס לקביעה לכאורית כי התקיימו התנאים לאישור רצף ההיעדרות.
נאמר לא פעם כי חייל המתייצב ביחידה נדרש להעמיד עצמו לרשות מפקדיו – לביצוע המשימות הצבאיות:

"אין די בביקור של החייל ביחידתו כדי להפסיק את מרוץ תקופת הנפקדות. רק מששב החייל ומכפיף את עצמו לשליטת הצבא, מביע רצונו למסור עצמו לשליטת הצבא ומעמיד עצמו לרשות הצבא – ניתן לראות בהתייצבותו, התייצבות של ממש המביאה להפסקת נפקדותו" (ראו ע/23/99 רב"ט כהן נ' התובע הצבאי הראשי (1999)).

לפיכך, מצאתי, כאמור, כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית להיעדרות בן 37 ימים.

עילות המעצר

התדפיס האישי מלמד כי הנאשם התגייס לצה"ל באוגוסט 2016 ומיד יצא לדחיית שירות עד נובמבר 2016 אז החל טירונות. הוא הורחק מסיבות משמעת מטירונות לחימה במסגרת הנדסה קרבית ומאז ינואר 2017 נעדר מן השירות כמעט מידי חודש, לתקופות משתנות באורכן. היעדרותו הנוכחית היא **השמינית** במספר, ובגין היעדרותו החמישית, שנמשכה 49 ימים, עמד לדין בפני בית דין צבאי ולחובתו **עונש מאסר מותנה בן 70 ימים**.

מסמך שנערך על ידי סא"ל עמוס לוי, סגן מפקד בהל"ץ, מלמד כי היעדרותו הנוכחית של הנאשם החלה בסמוך לאחר שנשפט בדין משמעתי בגין היעדרות קודמת. במסגרת ההליך המשמעתי הופעל עונש מחבוש מותנה, אולם הנאשם החל בהיעדרותו הנוכחית ועל כן לא ריצה אותו.

ניתן להתרשם מהתנהגות מניפולטיבית מצדו של הנאשם, אשר בורח מריצוי עונש מחבוש ומיד ניגש לביקור רופאי לקבלת אישור מחלה; מתייצב ביחידה בשעות הערב במטרה לקטוע את רצף ההיעדרות וביודעו כי בשעות אלו יכולת הטיפול השלישית בו היא מוגבלת; ואף טוען בחקירתו כי אינו מודה בעריקות אלא בנפקדות "משום שלא הייתי 21 יום רצוף בבית". הוא אף אינו נרתע מלומר מפורשות באמרתו כי הוא 'מראה נכונות' לחזור לשירות "ולעבור בסיס", משמע מבקש לכפות את רצונו על גורמי הצבא באמצעות עשיית דין עצמי.

הטיפול השלישתי והפיקודי בנאשם, כפי שעולה בבירור מהראיות, גזל מסגל הפיקוד זמן יקר – זמן שמוטב היה להפנותו לביצוע המשימה הצבאית, חלף הרדיפה הבלתי

פוסקת אחר אישורי מחלה, שהחובה להציגם היא **על הנאשם**; הטיפול במסמכי הדיווח; והחיפוש אחר הנאשם – דנידין הרואה ואינו נראה – אם התייצב ביחידה פתע, אם לאו, ובאיזו שעה. גם אם נפל פגם זה או אחר באופן שבו דיווחה היחידה על הנאשם, אין בכך כדי להפחית כמלוא נימה מאחריותו הלכאורית להיעדרותו. בהינתן עברו המשמעותי וכאשר לחובתו עונש מאסר מותנה, ברור לכל כי קמות עילות מעצר שעניינן מסוכנות, פגיעה במשמעת הצבאית וחשש להימלטות מאימת הדין. **נוכח האמור, מתקבלת בקשת התביעה ואני מורה על מעצרו של הנאשם עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו.**

מטבע הדברים, לאחר שמצאתי כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית וכי עילות המעצר מתקיימות במלוא עוזן, לא ראיתי מקום להיזקק לטענת ההגנה כי לא היה מקום להגיש כתב אישום בגין תקופת היעדרותו של הנאשם, בהיותה קצרה. בשים לב לטענות ההגנה ולתקופת מעצרו של הנאשם עד כה, נמסר לצדדים במהלך הדיון כי בית הדין ערוך לשמיעת ראיות בהקדם, ככל שיהא בכך צורך. התיק נקבע לישיבת הקראה ביום 05/12/2017 בשעה 09:30.

הערה לסיום

תוך כדי הקלדת שורות אלו הגישה התביעה **כתב אישום מתוקן**, במסגרתו קיבלה את טענת ההגנה באשר לאישור הרפואי הנוגע ל 19/9/2017 וקבעה את תחילת ההיעדרות מיום 20/9/2017. דא עקא, שבפירוט הימים שאינם נמנים כימי היעדרות (בשל אישורי מחלה) הותירה בעינם את הימים 17-19/9/2017 – שקדמו למועד תחילת ההיעדרות על פי כתב האישום המתוקן. כך יצא, שהפחיתה מסך הימים שלושה ימים נוספים וציינה כי תקופת ההיעדרות הכוללת היא 34 ימים ולא 37 ימים.

אימצתי את עיני על מול לוח השנה ומניתי, אחד אחד, את ימי ההיעדרות, לכאורה, בהפחתת ימי המחלה, וסכמתי אותם ל- 37 ימים.

לא למותר יהיה לציין כי אף בכתב האישום המקורי נפלה טעות במניין הימים, כך שעל פי המפורט בו (טרם הופחת יום היעדרות בשל אישור מחלה) דובר היה ב 38 ימי היעדרות (ולא 37 כפי שנכתב).

בקשת התביעה לתיקון כתב אישום בכל הנוגע לרשימת עדי התביעה מתקבלת. מוצע כי יוגש כתב אישום מתוקן המדייק את מניין ימי ההיעדרות המיוחס.

ניתנה והודעה היום, ה-30/11/2017, בפומבי, במעמד הצדדים והנאשם.

זכות ערעור כחוק, הודעה.

ז"י (מחוז) 380/17

בלמ"ס

אל"ם טלי פריד

נשיאת בית הדין